

Vai trò của các tổ chức xã hội dân sự trong việc chăm sóc và bảo vệ trẻ em tại Việt Nam
- Hướng cải cách và kinh nghiệm từ Nhật Bản -

Michiko YOSHII¹

Trong quá trình nghiên cứu vấn đề trẻ em đường phố tại TP HCM, chính sách của chính phủ cũng như hoạt động của các tổ chức xã hội dân sự liên quan đến các cháu nêu trên, tôi đã nhận thấy hướng cải cách mang tính kỹ thuật: chính phủ Việt Nam dần dần sử dụng các cán sự xã hội để lo cho các cháu và cố gắng tôn trọng quyền lợi của các cháu nhiều hơn trong quá trình chăm sóc và bảo vệ trẻ em. Mặt khác, chính phủ Việt Nam ngày càng cho phép các tổ chức xã hội dân sự tự do hoạt động hơn từ sau những năm 1990, mặc dù áp lực vấn đề vẫn còn tồn tại.

Trong bài nghiên cứu này :

Thứ nhất : tôi sẽ trình bày hướng cải cách của chính phủ Việt Nam đã thực hiện trong việc quản lý các tổ chức xã hội dân sự trên lĩnh vực chăm sóc và bảo vệ trẻ em đường phố tại TP HCM từ sau 1990 đến nay. Tôi sẽ nêu cụ thể việc chăm sóc trẻ em đường phố tại TP HCM.

Thứ hai : tôi sẽ lấy ví dụ từ việc bảo vệ trẻ em nhiễm phóng xạ và vai trò của các tổ chức xã hội dân sự tại Nhật, như một kinh nghiệm trao đổi với Việt Nam. Vấn đề trẻ em đường phố là một vấn đề mà cả chính phủ và các tổ chức xã hội dân sự đều thấy cần giải quyết, trong khi vấn đề nhiễm phóng xạ thì chính phủ Nhật luôn nói rằng “không sao, an toàn, v.v...” vì mức độ nguy hiểm từ nhiễm phóng xạ do chính phủ quy định và từ người dân trực tiếp bị ảnh hưởng khác nhau, nên rất khó có sự hợp tác giữa chính phủ và các tổ chức xã hội dân sự.

Phần cuối : tôi sẽ đề nghị Việt Nam tăng cường vai trò của các tổ chức xã hội dân sự để lo cho trẻ em, vì nếu Việt Nam xây dựng và đưa các nhà máy điện hạt nhân vào sử dụng thì dù có sự cố xảy ra hay không thì cũng cần phải bảo vệ trẻ em không phải nhiễm phóng xạ, hoặc khi bị nhiễm phóng xạ thì cũng có hướng chăm sóc thỏa đáng.

Các bài tham khảo

Nguyen Thi Oanh. 2002, *Historical development and characteristics of social work in today's Vietnam*, International Journal of Social Welfare No.11, pp.84-91

Salomon, Lester M. & Sokolowski, S. Wojciech. 2004, *Global Civil Society: Dimensions of the Nonprofit Sector, Volume Two*, Kumarian Press, Inc., New York

Sơ Khoa Học - Công Nghệ Thành Phố Hồ Chí Minh và Sơ Lao Đông – Thương Binh – Xã Hội Thành Phố Hồ Chí Minh. 2005, *Tre em lang thang ở Thành Phố Hồ Chí Minh - Thực Trạng và Giải Pháp*, Nhà Xuất Ban Lao Đông – Xã Hội, Hà Nội

Terre des Hommes Foundation. 2004, *A Study on Street Children in Ho Chi Minh City*, National Political Publisher, Hanoi

¹ Trường đại học Mie (Nhật), Email: yoshiim@cie.mie-u.ac.jp